

**FORUMUL
ROMÂN
DE DIABET**

ANI DE IMPLICARE ȘI ANGAJAMENT

9 aprilie 2024, Palatul Parlamentului

RAPORT DE EVENIMENT

SUMAR

- 03** Introducere
- 04** Diabetul zaharat în perioada 2019- 2024
- 04** Realizările Forumului Român de Diabet în primii 5 ani
- 06** Priorități de politică publică în domeniul diabetului zaharat în Europa
- 07** Declarații de la eveniment
- 16** Ecouri din presă
- 18** Viziunea 2.0 a Forumului Român de Diabet

I. INTRODUCERE

În contextul aniversării celor 5 ani de la lansarea Forumului Român de Diabet în 9 aprilie 2019, alături de membrii Forumului - autorități, societăți medicale, asociații, jurnaliști, parteneri și comunitatea medicală, a fost marcată împlinirea a 5 ani de existență, fiind împărtășite totodată planurile și viziunea pentru următorii 5 ani.

Cu această ocazie, au fost subliniate și recunoscute atât progresele, cât și eforturile remarcabile depuse de-a lungul acestor ani de fiecare dintre părțile implicate în această amplă colaborare cu scopul de a avea un sistem de sănătate orientat către binele persoanelor cu diabet zaharat.

În asentimentul tuturor susținătorilor care au contribuit în cadrul evenimentului, membrii Forumului și-au declarat intenția fermă de a rămâne o voce unitară și puternică și un stâlp al normalității prin păstrarea angajamentului asumat cu 5 ani în urmă și continuând să inițieze și să promoveze acțiuni cu un impact semnificativ pentru **îmbunătățirea calității vieții în comunitatea afectată de diabet zaharat din România.**

II. DIABETUL ZAHARAT ÎN PERIOADA 2019 – 2024

Incidența diabetului zaharat a suferit o creștere îngrijorătoare în perioada ultimilor ani – în 2019 fiind cu 41% mai multe cazuri decât în 2012. Tendința de creștere a continuat accelerat și în perioada post COVID-19 – în 2021, la fel ca peste tot în lume, România înregistrând un număr record de cazuri de diabet diagnosticate: circa 1,5 milioane de cazuri.

Dintre acestea, majoritare sunt cazurile de diabet zaharat tip 2, mai exact 83,9% din totalul cazurilor raportate în cabinetele medicilor diabetologi. În ceea ce privește prevalența, aceasta se apropie de media europeană, situându-se ușor sub aceasta: în România 1 din 12 adulți are diabet, iar în Europa 1 din 11 adulți.

În plus, se estimează că 1 din 2 persoane nu știe că are diabet. În Europa, numărul total estimat al persoanelor nediagnosticsate este de 21,9 milioane. Proporția acestora (persoane între 20 și 79 de ani) este de 21,4% la nivelul României, respectiv de 35,7% la nivelul Europei.

Cheltuielile României cu sănătatea sunt printre cele mai mici din Uniunea Europeană – România alocă doar 5,7% din PIB pentru sănătate, al doilea cel mai scăzut procent din UE. Astfel, valoarea cheltuielilor cu sănătatea pe cap de locuitor în UE se ridică la EUR 3.523, iar în România valoarea este de doar EUR 1.310.

Situația este similară și în

cazul cheltuielilor cu prevenția, România alocând doar 1% din bugetul sănătății pentru prevenție, a doua cea mai scăzută pondere din UE. Tot pe locul 2 în topul celor mai scăzute ponderi din UE este și procentul alocat asistenței medicale ambulatorii, cu 19%. În ceea ce privește costul anual per persoană cu diabet zaharat în România, acesta este de peste 3 ori mai mic decât media europeană – USD 930 față de USD 3.086.

III. REALIZĂRILE FORUMULUI ROMÂN DE DIABET ÎN PRIMII 5 ANI

Anul 1 – Lansarea Forumului Român de Diabet. Primele demersuri.

Lansarea Forumului Român de Diabet a reprezentat un moment crucial și decisiv, cu adevărat deschizător de drumuri pentru comunitatea de diabet. Toate părțile implicate - sectorul medical, asociații de pacienți, autorități și industrie – și-au unit forțele pentru a face față unei afecțiuni atât de prevalente precum diabetul și pentru a crea un spațiu în care cei afectați să poată împărtăși experiențe, informații și resurse prețioase, contribuind astfel la o mai mare conștientizare și la îmbunătățirea gestionării diabetului în România.

Anul 2 – Adoptarea Legii prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat

La numai 2 ani după înființarea Forumului, adoptarea de către Parlamentul României a Legii prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat a reprezentat o victorie valoroasă și un pas extrem de important către o societate mai sănătoasă și mai informată, având multiple beneficii și un impact pozitiv de amploare.

Anul 3 – Campanii de conștientizare a diabetului de tip 2 și suport pentru persoanele cu diabet

Pe agenda Forumului Român de Diabet, informarea, educarea și conștientizarea atât în rândul persoanelor afectate de diabet, cât și în rândul publicului larg au fost obiective permanente. În timpul pandemiei de Covid-19, mesajul transmis de către Forum pentru persoanele cu diabet a fost simplu și puternic: „Fii în control!”

Anul 4 – Implicarea unor actori diverși în prevenția diabetului

Prin colaborarea cu autoritățile publice locale și farmacii, au fost dezvoltate programe de screening pentru depistarea precoce a diabetului și evaluarea riscului, promovând stilurile de viață sănătoase în comunități și accesul la servicii medicale adecvate pentru prevenirea și gestionarea diabetului.

Anul 5 – Proiecte de conștientizare a riscului de diabet

Având ca prioritate constantă conștientizarea riscului de diabet, Forumul Român de Diabet a derulat proiecte care vizează acest obiectiv. Demersul desfășurat la finalul anului 2023 cu ocazia Zilei Mondiale a Diabetului, urmând tema globală Cunoaște-ți riscul! a reprezentat o campanie derulată în premieră în Parlament și în mai multe redacții de presă.

IV. PRIORITĂȚI DE POLITICĂ PUBLICĂ ÎN DOMENIUL DIABETULUI ZAHARAT ÎN EUROPA

RECOMANDĂRILE FORUMULUI EUROPEAN DE DIABET:

1. **îngrijire integrată** (îngrijire care este continuă, coordonată și axată pe rezultate)
2. **registre** (colectează, urmăresc și analizează datele pacienților cu privire la parametrii, de la caracteristici clinice, indicatori de control ai factorilor de risc, complicații ale diabetului și tratamente)
3. **tehnologii digitale** (diabetul este ideal pentru a beneficia de aceste tipuri de instrumente digitale, având în vedere că este o afecțiune în mare măsură autogestionată și mai ales bazată pe date)

TAKE A STAND FOR THE DIABETES COMMUNITY

We ask you to pledge your support for the 32 million people living with diabetes in the European Union and their families.

Take action by creating a strong EU diabetes policy framework supportive of national diabetes action plans.

Early Detection

Equitable Care

Empowering People

Embracing Science & Technology

DIABETES COMMUNITY PLEDGE FOR THE 2024 EUROPEAN ELECTIONS

IDF Europa, European Heart Network, EUDF și EFPIA recomandă

o verificare comună a sănătății (diabet zaharat tip 2 și boli cardiovasculare) controalele țintite rapide și ieftine pentru sănătatea cardiovasculară și a diabetului ar fi o modalitate rentabilă de a îmbunătăți diagnosticul precoce.

Accelerating action on commitments to improve diabetes detection and quality of care

28 – 29 November 2023 | Belgrade, Serbia

Declarație privind accelerarea acțiunii privind angajamentele față de îmbunătățirea depistării diabetului și calitatea îngrijirii

Ținte globale pentru diabet pentru 2030

- 80% dintre persoanele care trăiesc cu diabet sunt diagnosticate
- 80% au un bun control al glicemiei
- 80% dintre persoanele cu diabet diagnosticat au un control bun al tensiunii arteriale
- 60% dintre persoanele cu diabet zaharat de 40 de ani sau mai mult primesc statine
- 100% dintre persoanele cu diabet zaharat de tip 1 au acces la insulină și la SMBG la prețuri accesibile

Manifest al Grupului PPE din Parlamentul European pentru un Plan European de sănătate cardiovasculară

- **Propuneri ale comunității de diabet:**
- 1. Orice plan european care abordează BCV va fi eficient numai dacă este asociat cu un plan cuprinzător pentru DZ
- 2. Măsuri adecvate pentru depistarea precoce a DZ
- 3. Un plan cuprinzător pentru diabet la nivel european, cu inițiative de politică publică dedicate pentru prevenție și îngrijirea diabetului în toate statele membre.

V. DECLARAȚII DE LA EVENIMENT

Prof. Univ. Dr. Gabriela Roman, Președinte, Federația Română de Diabet, Nutriție și boli metabolice

În urmă cu 5 ani trebuie să recunoaștem că am fost puțin inspirați de ceea ce se preconiza în Europa, exact această mișcare de formare și de alianță din cadrul forumurilor de diabet. Diabetul zaharat nu este doar 14 noiembrie - Ziua mondială, diabetul zaharat este 365 de zile.

Ce au însemnat acești 5 ani? Poate că la început n-am știut exact cum stau lucrurile, dar dorința și ambiția noastră au fost extraordinare și de fapt acest Forum este o platformă în care toți jucătorii, fie că suntem profesioniști, fie că suntem sau nu parte din domeniul medical, sau chiar persoanele cu diabet, am reușit să ne adunăm și să ne punem la punct strategiile.

Trebuie să ne mândrim cu toții de legea prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat, una din puținele legi de acest gen în Europa, despre care se spune că în relativ scurt timp va putea fi și implementată.

Sunt peste 10.000 de oameni care au trecut prin acest program de screening la nivel de comunitate. Am avut și acțiuni legate de Barometrul de date din punct de vedere al prevalenței și numărului celor cu diabet. Este una din direcțiile pe care le văd a fi urmate. Programele educaționale sunt alte implicări, adresate nouă profesioniștilor, dar și persoanelor cu diabet. În plus, avem toate aceste implicări pentru a colabora cu autoritățile, screeningul precoce, colaborarea bună cu autoritățile, sprijinul acestora, nu doar din punct de vedere legislativ, ci și financiar. Cred, de asemenea, că informarea legată de ceea ce se întâmplă în România din punct de vedere al persoanelor diagnosticate cu diabet reprezintă un pilon important.

Prof. Univ. Dr. Bogdan Timar, Vicepreședinte, Societatea Română de Diabet, Nutriție și Boli metabolice

Acest Forum de Diabet este primul care reușește să aducă în comun atât de eficient, pe de o parte pacienții care au diabet zaharat, profesioniștii în domeniul sănătății, autoritățile și desigur, companiile farmaceutice și reprezentanții mass-media. Lucrul acesta e foarte important deoarece ne dăm seama că dacă ne gândim la diabetul zaharat, singurele intervenții care pot să ducă la o adevărată reușită sunt acele intervenții la nivel societal. Cred că este o reușită deosebită faptul că astăzi, Forumul Român de Diabet, la fel cum a făcut și în ultimii 5 ani, pune, de fapt, această platformă la dispoziție pentru o colaborare eficientă care poate fi urmărită, trasată în timp și evident, măsurată în ceea ce privește plusul de valoare pe care-l aduce sănătății și populației, așa spune eu, pentru că, să nu uităm că diabetul zaharat afectează 1 din 10 persoane adulte și la nivelul țării noastre.

Există o realizare pe care eu cred că trebuie s-o menționăm și anume faptul că avem toți stakeholderii la o masă care pot să dezbată, să pună în comun problematica, să găsească soluții și dincolo de a găsi soluții, să se consulte cu privire la eficacitatea acestora. Evident că un moment pivotal în ceea ce înseamnă viața Forumului Român de Diabet, a fost adoptarea legii prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat. La momentul respectiv a fost prima lege de acest fel din Uniunea Europeană.

Avem la îndemână acele instrumente prin care putem interveni de data aceasta și autoritățile pot asigura măsuri de prevenție primară și nu numai. Dacă ar fi să mă gândesc la ce ar fi foarte necesar de acum înainte și unde cred că ar trebui să ne îndreptăm cu toții atenția și eforturile, cred că principalul punct în momentul de față e acela de a aduce pe platforma publică populația diabetului zaharat.

Dr. Laszlo Attila, Senator, Comisia pentru Sănătate, Senatul României

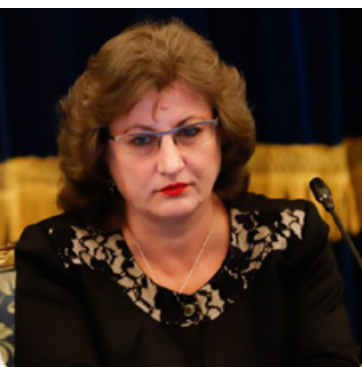
Toate aceste demersuri pe care le-am parcurs până acum ne demonstrează faptul că toate eforturile au meritat și sper să fie cât mai multe specialități care să vă urmeze drumul și care să aibă ca finalitate o rezolvare a unei probleme majore de sănătate publică în această țară. Vă mulțumesc și vă felicit și sper ca și în anii viitori să fim tot așa de optimiști și deschizători de drumuri, cum am fost în toți acești ani pe care i-am parcurs împreună.

Prof. Univ. Dr. Carmen Orban, Consilier de Stat, Cancelaria Primului Ministru

Diabetul zaharat rămâne o provocare semnificativă pentru sănătatea publică. Chiar dacă progresele au fost importante, se impune în continuare îmbunătățirea predictibilității procesului decizional, precum și creșterea de fonduri alocate pentru prevenirea și depistarea precoce a acestei afecțiuni.

Guvernul Ciolacu va susține toate procesele legislative pentru a reuși să vorbim despre o boală care se tratează corect și la noi în țară.

Conf. Univ. Dr. Diana Loreta Păun, Consilier Prezidențial, Administrația Prezidențială, Departamentul de Sănătate Publică

Acest eveniment reprezintă un moment special de eforturi susținute în combaterea și gestionarea diabetului zaharat din țara noastră. În calitate de consilier prezidențial și medic endocrinolog, am subliniat constant importanța conștientizării complexității provocărilor pe care diabetul le aduce sistemului de sănătate și vieții celor afectați. Împreună am lucrat pentru a consolida legi, politici și programe care promovează prevenirea, diagnosticarea timpurie și gestionarea eficientă a diabetului.

Suntem martori ai progreselor semnificative în domeniul cercetării, prevenirii și tratamentului diabetului, iar acest forum oferă un cadru ideal pentru a putea discuta și împărtăși idei, experiențe și bune practici care să ne ghideze spre o abordare mai cuprinzătoare și mai eficientă.

Vă sunt recunoscătoare pentru angajamentul și pentru contribuția fiecăruia dintre dumneavoastră în susținerea acestei cauze. Administrația Prezidențială este alături de dumneavoastră pentru a continua să promovăm politici și inițiative care să asigure accesul la servicii de sănătate de calitate, să încurajeze adoptarea unui stil de viață sănătos și să sprijine cercetarea și inovarea în domeniul diabetului.

Dr. Cristina Elena Dinu, Vicepreședinte, Comisia pentru Sănătate și Familie, Camera Deputaților

De la apariția Forumului de Diabet, foarte multe lucruri bune s-au întâmplat. O lege a prevenției diabetului, însoțită în toți acești 5 ani de numeroase campanii de conștientizare și informare. Avem în acest moment 1,5 milioane de bolnavi de diabet și mulți alții care probabil nu sunt înregistrați pentru că nu sunt cunoscuți.

Ne putem uni forțele pentru a crește gradul de conștientizare asupra diabetului zaharat, asupra a ceea ce înseamnă complicațiile diabetului zaharat și cum pot ele influența calitatea vieții la un moment dat.

Următoarele campanii de conștientizare ar trebui să se bazeze pe ceea ce înseamnă complicațiile diabetului zaharat, cât pot fi ele de grave pentru că, deși diabetul este o boală care nu doare și nu deranjează, complicațiile sale ulterioare, prin lipsa

tratamentului și a prezentării la medic, sunt dintre cele mai grave și afectează calitatea vieții. Din acest motiv, împreună putem să construim o cultură a prevenției, a stilului de viață sănătos și a unei vieți de calitate și eu sunt deschisă oricăror propuneri din partea organizațiilor de pacienți, a profesioniștilor din domeniul sănătății, pentru orice modificare legislativă.

Dr. Tiberius-Marius Brădățan, Secretar de Stat, Ministerul Sănătății

Sunt 5 ani de activitate, 5 ani în care s-au coagulat energiile și s-a creat momentul pentru a face următorii pași importanți în ceea ce privește prevenția și combaterea diabetului. Diabetul în momentul de față, se manifestă la peste 500 de milioane de oameni din întreaga lume și se estimează că până în 2045, 780 de milioane de oameni de pe suprafața planetei vor fi afectați de una din cele două forme de diabet. Planul național de prevenție a diabetului zaharat este în curs de elaborare și se face împreună cu Institutul Național de Sănătate Publică, cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate, cu Colegiul Medicilor, cu actorii din societatea civilă. Acest plan are ca scop să îmbunătățească speranța de viață sănătoasă și calitatea vieții cetățenilor români prin prevenirea diabetului zaharat și a complicațiilor acestuia, să modernizeze, să flexibilizeze și să dezvolte serviciile de sănătate publică, să asigure accesul în timp util la servicii de sănătate diversificate, la performanțe oferite de echipe de profesioniști din asistența medicală primară, secundară și terțiară. De asemenea, va asigura diversificarea, flexibilizarea, creșterea performanței și rezilienței profesioniștilor în sănătate, precum și coordonarea și integrarea serviciilor de sănătate prin dezvoltarea rețelelor teritoriale funcționale pentru diabet zaharat, în scopul de a scădea dizabilitatea și mortalitatea evitabilă.

Se propune atingerea unor 7 obiective generale, după cum urmează: promovarea alimentației sănătoase și a unui stil de viață sănătos, reducerea factorilor de risc, combaterea sedentarismului, promovarea sănătății mintale, combaterea obezității și susținerea unei greutate corporale optime, combaterea consumului de alcool și tutun, promovarea prevenției la nivelul comunității. În cadrul digitalizării sistematizării programului de sănătate din România, sunt vizate și acele registre de boală printre care și registrul de diabet și prin implementarea acestui proiect major, vom avea la nivelul Ministerului Sănătății și la nivelul societății de diabet, dar și la nivelul Forumului Român de Diabet, acces la informații de tip statistic care ne vor permite să conturăm mai bine strategiile pentru anii următori. Doar împreună putem găsi soluții pentru depistarea precoce și tratamentul diabetului.

Ș.L. Dr. Farm. Răzvan Prisada, Președinte, Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale

Vom ține în continuare la ideea de a avea campanii de educație avizate. Ele trebuie încurajate inclusiv prin modificarea cadrului legislativ. Cadrul legislativ actual este unul vechi, datează din 2014 sau 2015 și lucrurile s-au schimbat față de anul trecut. Vom deschide și canalele de social media și alte canale care sunt acum utilizate și care, pentru că legislația a fost făcută în 2015, nu erau corect reprezentate.

Inclusiv pentru publicitatea la medicamente, dar în speță, ne gândim la aceste beneficii pe care canalele ar putea să le aducă campaniilor educaționale și acest lucru va fi posibil odată cu modificarea ordinului de ministru care se va întâmpla, sper eu, până la jumătatea acestui an.

Mai mult decât atât, trebuie să ne gândim și la modul în care tratamentele disponibile sunt utilizate. În momentul în care ai disponibile o serie de tratamente foarte eficiente, care sunt adresate diabetului zaharat și complicațiilor sau cauzelor

acestui, pe măsură ce anii trec, ele vor deveni disponibile și financiar, pentru o scară cât mai largă de persoane. Din acest motiv trebuie să ne gândim și la ce poate reprezenta acest lucru și anume autoreglementarea campaniilor pe care noi le facem.

Dan Zaharescu, Director Executiv, Asociația Română a Producătorilor Internaționali de Medicamente

A fost un demers care poate fi considerat un excelent exemplu de bună practică pentru proiectele curajoase implementate de membrii săi și bineînțeles și pentru rezultatele obținute.

Dacă ar fi să vorbim despre progresele care au fost făcute în acest domeniu în cei 5 ani de la crearea Forumului, aș menționa proiectele și colaborările care s-au derulat în sectorul public, sectorul privat și în organizațiile non guvernamentale care au permis abordarea diabetului zaharat în mod holistic.

Pe tot acest parcurs, Asociația Română a Producătorilor Internaționali de Medicamente și-a asumat un rol activ care a facilitat inițierea unor proiecte de impact în prevenția diabetului zaharat în România. Faptul că avem o lege a prevenției, reprezintă un pas semnificativ înainte pentru îmbunătățirea sănătății publice și în abordarea eficientă a unei probleme de sănătate cu o prevalență tot mai mare în întreaga lume. Această legislație furnizează un cadru structurat pentru acțiunile de educare, conștientizare și screening, cu beneficii multiple pentru populație, dar și pentru sistemul sanitar.

Pe lângă legislație, campaniile de conștientizare și educare derulate sub egida Forumului, au fost esențiale în informarea populației despre riscurile asociate cu diabetul zaharat și promovarea unui stil de viață sănătos. Aceste campanii au avut ca rezultat creșterea gradului de conștientizare și de aderare la măsuri de prevenție și de gestionare a bolii.

Conf. Univ. Dr. Anca Pantea Stoian, Președinte, Comisia de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice

Planul de diabet are mai multe componente, încercăm să găsim varianta optimă pentru a putea să fie implementată și toate acestea pentru că ne dorim împreună să avem o lege funcțională și nu doar una pe hârtie. Drept pentru care, Registrul român de diabet și prediabet precum și normele, vor face parte din strategia legii, iar acest aspect înseamnă multă muncă în spate, multă dăruire și înseamnă multă dorință de a putea ca anumite paliere să putem să le depășim.

Au fost campanii extraordinare care ar trebui să fie o normalitate în ceea ce privește integrarea lor în acești indicatori ai programului de diabet, ai planului pe care noi dorim să-l livrăm către dumneavoastră. Pornind de la importanța alimentației sănătoase pentru reducerea incidenței diabetului zaharat în comunități și îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației, un ghid de bune practici în nutriție este esențial întrucât este nevoie de repere foarte clare în privința nutriției, prin urmare acest tip de ghid trebuie să aibă un loc important în planul de diabet. Nu în ultimul rând, doresc să punctez rolul semnificativ al autorităților locale în promovarea sănătății și prevenirea bolilor cronice cum este diabetul zaharat, încă de la o vârstă fragedă. Integrarea grădinițelor și școlilor în programele de prevenție a diabetului zaharat ar putea avea un impact pozitiv semnificativ asupra sănătății publice pe termen lung. Prin integrarea unor inițiative specifice în programele educaționale existente și în politicile publice locale, autoritățile pot contribui semnificativ la reducerea incidenței diabetului zaharat în comunități și la

îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației.

Viitorul sună bine, dar cu efort comun, iar colaborarea între universități și instituțiile de sănătate consider că este esențială întrucât implicarea studenților în campanii de screening și în alte activități de voluntariat poate aduce multiple beneficii. Studenții din domeniul medical pot aduce expertiză și resurse calificate în campaniile de screening, iar implicarea lor promovează colaborarea interdisciplinară și o înțelegere adecvată a nevoilor complexe ale pacienților. În plus activitățile de voluntariat în cadrul comunității contribuie la consolidarea relațiilor dintre mediul academic, instituțiile de sănătate și comunitatea locală.

Prof. Univ. Dr. Chantal Mathieu, Președinte, Asociația Europeană pentru Studiul Diabetului

Vreau să vă transmit felicitări de aici, din Belgia, pentru realizarea Forumului de Diabet și de asemenea, vreau să vă mulțumesc pentru invitație și pentru strânsa legătură pe care ați păstrat-o cu Forumul European de Diabet. Cu ocazia acestei aniversări a Forumului, aș dori să subliniez câteva dintre reușitele dumneavoastră, cum ar fi prima lege de prevenție în România și proiectele pilot de screening. Împărtășim aceeași experiență cu România și cu Forumul Român de diabet, în ceea ce privește scopul principal de a preveni și de a susține pacienții deja diagnosticați. Numai împreună putem obține mai mult.

Dr. Silvia Gatscher, Manager Programe de Sănătate, Organizația Mondială a Sănătății România:

În România, peste 20% dintre adolescenți au o greutate corporală prea mare, ajungându-se până la obezitate, peste 62% dintre adulți și peste 89% dintre adolescenți nu practică sportul. De asemenea, în cazul adulților, un procent mai mare de 75% arată că aceștia mănâncă mai puțin de un fruct pe zi și peste 25% dintre adulți și-au făcut un obicei din a fuma zilnic. De aceea, consider că pentru a putea preveni apariția diabetului de tip 2, oamenii ar trebui să aibă un stil de viață mai sănătos.

Așadar, se recomandă: păstrarea unei greutăți corporale optime, practicarea activităților fizice de intensitate moderată, cel puțin 30 de minute în fiecare zi, păstrarea unei alimentații sănătoase și renunțarea la fumat. Organizația Mondială a Sănătății își propune să stimuleze și să susțină adoptarea unor măsuri eficiente pentru supravegherea, prevenirea și controlul diabetului și a complicațiilor acestuia: furnizarea unor ghiduri științifice pentru prevenirea principalelor boli netransmisibile, inclusiv diabetul; elaborarea unor norme și standarde pentru diagnosticul și îngrijirea diabetului; crearea conștientizării cu privire la epidemia globală de diabet, marcând Ziua Mondială a Diabetului; realizarea supravegherii diabetului și a factorilor săi de risc; publicarea inițiativelor și obiectivelor pentru reducerea poverii diabetului.

Bart Torbeyns, Director Executiv, Forumul European de Diabet

Rolul Forumului Român de Diabet este crucial în promovarea îmbunătățirii politicilor publice în România.

Susțin cu tărie viziunea specialiștilor implicați în acest proces și apreciez progresul realizat în ultimii 5 ani sub umbrela Forumului. Abordarea strategică, adaptarea la specificul sistemului medical din România și inițiativele orientate către rezultate pe termen lung au fost elementele cheie care au contribuit la atingerea celor mai îndrăznețe obiective.

Cristina Pricop, Colider, Grupul de lucru Diabet din cadrul Asociației Române a Producătorilor Internaționali de Medicamente

În acești 5 ani am mișcat foarte multe lucruri în această direcție. Totul a pornit de la niște cifre și de acolo, am vrut să schimbăm ceva. Apoi am extins acest grup către alte grupuri de societăți, de stakeholderi.

Am reușit să discutăm principiile unei legi, am prezentat aceste principii, am reușit să avem o lege, am reușit să avem un plan național de diabet, am reușit să avem o mențiune în legislația primară la registre. Pașii noștri de acum încolo sunt tehnici, sunt concreți, registre, norme, programe susținute integrate, de educare, informare. Institutul Național de Sănătate Publică joacă un rol important în zona de sănătate publică și diabetul este una din afecțiunile cele mai importante, cu un impact foarte puternic asupra sănătății.

Dr. Carmen Angheluță, Medic Primar sănătate publică și management, Institutul Național de Sănătate Publică

Cred că ceea ce s-a făcut în cadrul Forumului este un model de bună practică și o adevărată reușită în a obține aprobarea legii. Noi ca specialiști în sănătate publică, suntem implicați direct în ceea ce s-a pus în practică. Ceea ce face acum Institutul Național de Sănătate Publică, în mod concret, se referă la elaborarea normelor de implementare a Planului național de diabet. Lucrăm demult la aceste norme, lucrăm de câteva luni și am trecut prin diverse etape, acum putând să spunem că ne apropiem de final.

Am definit 9 obiective generale și multe obiective specifice și aproape toate măsurile de implementare. Obiectivele acoperă absolut toate domeniile de intervenție posibile, pornind de la prevenția primordială și ajungând la intervenții și servicii de tip terțiar, la date și registre structurate logic. Aș vrea să vă atrag atenția în mod special asupra obiectivelor legate de crearea unui mediu benefic sănătății prin împiedicarea și limitarea apariției factorilor de risc. Ne referim la îmbunătățirea cadrului legislativ pentru o alimentație sănătoasă și pentru protecția populației generale și a grupurilor de populații. Facem aici referire inclusiv la grupuri țintă de copii, care au acces în imediata apropiere a școlilor, la alimente și sucuri cu conținut foarte mare de zahăr. Acest fapt este luat în considerare în cadrul măsurilor specifice de modificare a legislației. În cadrul programului de prevenție va exista și propunerea unor pachete de servicii în care educația pentru nutriție și pentru educație fizică, în așa fel încât populația să aibă nu numai accesul la informație, dar și acces la servicii specifice, consiliere nutrițională, posibilitatea de a face mișcare și sport în mod organizat. Ne dorim să atingem acele ținte pe care ni le recomandă specialiștii, de scădere în greutate într-un anumit procent, într-o anumită perioadă de timp.

Prof. Univ. Dr. Nebojsa Lalic, Președinte, Federația Internațională de Diabet Europa

În noiembrie 2023, Federația Internațională a Diabetului în Europa a organizat un summit tehnic la nivel înalt, în colaborare cu Organizația Mondială a Sănătății, unde s-a semnat Declarația privind accelerarea acțiunii privind angajamentele față de îmbunătățirea depistării diabetului și calitatea îngrijirii.

În decursul anului 2024, Federația Internațională de Diabet Europa și Organizația Mondială a sănătății din Europa vor implementa un plan de lucru pentru a se asigura că toți cei implicați continuă să lucreze pentru îndeplinirea obiectivelor și angajamentelor globale privind diabetul zaharat.

În 2022, Federația Internațională de Diabet Europa a lansat o platformă pentru

persoanele care trăiesc cu diabet de tip 2 și sunt interesate să reprezinte vocea acestora în inițiativele de advocacy, precum și prin participarea la alte proiecte. Pe 16-17 martie, Federația Internațională a Diabetului a organizat un summit în Bruxelles cu membrii actuali ai platformei și alte persoane care trăiesc cu diabet de tip 2 și sunt interesate să se alăture comunității. Evenimentul a reprezentat o mare oportunitate pentru consolidarea rețelei de persoane care trăiesc cu diabet de tip 2, pentru discutarea obstacolelor în implicarea în activitățile de advocacy, dar și pentru identificarea sinergiilor la nivel național și european.

Farm. Florina Bonifate, Secretar General, Colegiul Farmaciștilor din România

În perioada mai - decembrie, am început și am derulat în peste 900 de farmacii distribuite în toată țara, atât la nivel urban, cât și rural, un proiect în care farmaciile s-au alăturat acestei inițiative în mod voluntar, iar evaluarea riscului de diabet s-a realizat gratuit prin intermediul unui chestionar de evaluare. Proiectul s-a adresat tuturor persoanelor de peste 18 ani care au dorit să afle dacă sunt la risc de a dezvolta diabet zaharat în următorii 10 ani. Dincolo de evaluarea riscului, farmaciștii au oferit informații despre factorii de risc implicați în apariția diabetului zaharat, simptomele specifice, ce înseamnă riscul de diabet zaharat, precum și intervențiile preventive recomandate pentru un stil de viață sănătos. Au fost completate în jur de 10.000 de chestionare, o pondere mai mare de respondenți fiind de sex feminin, 63% dintre cei evaluați. 27% au un risc scăzut de a dezvolta diabet zaharat, 32% au un risc ușor ridicat, 19% risc moderat în timp ce un risc mare și foarte mare l-au avut aproape 21% dintre respondenți.

Cristian Bușoi, europarlamentar, Președinte Comisia ITRE, Parlamentul European

Diabetul a reprezentat o prioritate, un punct important pe agenda Parlamentului European, inclusiv prin formarea unui Grup de interes al europarlamentarilor, care să urmărească politicile europene și politicile naționale în domeniul managementului, prevenției și tratamentului diabetului, dar și prin Rezoluția adoptată de Parlamentul European, care a subliniat necesitatea unei îmbunătățiri în prevenția, managementul și diagnosticul diabetului, precum și în tratamentul acestei afecțiuni în Uniunea Europeană. Este nevoie de o mobilizare mai puternică, a resurselor europene și a resurselor naționale, pentru a investi mai mult în prevenție, pentru a explica de ce factorii de risc sunt extrem de periculoși, cum pot fi gestionați aceștia, importanța unei diete sănătoase și echilibrate, importanța exercițiului fizic, nevoia de a reduce inegalitățile, inaccesul la tratament, accesul la diagnostic în interiorul Uniunii Europene, dar și în interiorul țărilor, pentru că aproape peste tot în zonele rurale, în zonele izolate, în regiunile mai îndepărtate, care sunt departe și de centrele medicale, managementul și tratamentul persoanelor cu diabet este mult diferit, inegal și nesatisfăcător, comparativ cu țările mai bogate sau în interiorul unei țări cu centrele universitare și zonele în care accesul la serviciile de sănătate este mult mai ușor.

Irina Ionescu, Lider, Grupul de Lucru Diabet din cadrul Asociației Române a Producătorilor Internaționali de Medicamente

Am fost rugați să spunem care sunt cele trei cuvinte la care ne gândim atunci când este vorba despre Forumul Român de Diabet. Eu am trei sentimente, care, cu sinceritate vă spun, m-au încercat. Unul dintre ele este de smerenie în fața voastră, a pacienților. Să trăiești cu o asemenea boală în fiecare zi, să găsești soluții, să găsești puterea să mergi mai departe, cred că ne dă și nouă putere.

Un alt sentiment este cel de mândrie, care poate că nu seamănă cu cel de smerenie deloc, dar România are un exemplu în Europa, Forumul Român de Diabet. Așa că

felicități celor care au pus bazele acestui forum. Am învățat multe de la voi și cred că este esențial să continuăm să dezvoltăm și să îmbunătățim această platformă care aduce beneficii semnificative.

Al treilea sentiment este cel de speranță. Sunt ferm convinsă că viitorul aparține parteneriatelor. Într-o lume atât de incertă și volatilă, unde dezvoltările se succed cu rapiditate, diversitatea perspectivelor și unitatea în acțiune sunt cruciale. Fără acestea, este greu să realizăm progrese semnificative. În ceea ce privește îngrijirea pacienților cu diabet de tip 1 și de tip 2, comunitatea medicală, cercetătorii, legislatorii și, desigur, industria trebuie să lucreze împreună. În România, acest efort este consolidat prin intermediul Forumului Român de Diabet, o platformă vitală pentru colaborare și inovare în gestionarea acestei afecțiuni.

Prof. Univ. Dr. Cornelia Bala, Președinte de onoare, Asociația de Educație în Diabet și Obezitate, Președinte, Societatea Română de Neuropatie Diabetică

Noi, diabetologii, am fost întotdeauna oameni de echipă. Eu cred că și modul în care funcționează Forumul Român de Diabet, reflectă această atitudine pe care am avut-o tot timpul: de colaborare și de comunicare.

Unul dintre subiectele care a ridicat un mare interes, este cel legat de perspectivele normelor la Legea Prevenției. Ele au fost redenumite, tocmai pentru a surprinde întreaga complexitate a problemei. Atunci când s-a făcut modificarea la lege, normele au devenit, de fapt, Planul Național de Prevenție și Depistare Precoce a Diabetului Zaharat și confirm tot ceea ce s-a spus până acum de către domnul secretar de stat, Ministerul Sănătății fiind coordonatorul acestui proiect.

INSP-ul ne-a ajutat foarte mult cu structurarea unui asemenea demers. Lucrurile au devenit foarte complexe, dar suntem în faza în care probabil că ele vor fi redimensionate și vor fi adăugate măsurile absolut concrete și sursele de finanțare pe care evident cu toții le așteptăm.

Nu știu când putem să avansăm un termen concret, dar în orice caz, va fi foarte importantă etapa de dezbatere publică a acestui act normativ și acolo chiar este nevoie de inputul Forumului de Diabet, care cu siguranță va privi cu un ochi mai obiectiv decât noi, cei care am lucrat acest act normativ.

Scopul este acela de a produce o reglementare cu aplicabilitate cât mai rapidă și cât mai largă, în tot ceea ce înseamnă problematica diabetului, de la prevenția primordială până la prevenția terțiară.

Avem ghidul pentru persoanele cu diabet care cred că poate fi considerat un material de referință la nivel național pentru educarea persoanelor cu diabet. Mai sunt și alte inițiative în acest domeniu, al educației. Poate că ar merita creat un white paper al educației, atât în diabet, cât și în prevenție, astfel încât să comunicăm mai bine și să știm mai bine care sunt diversele inițiative care au avut loc, care funcționează și care ar putea să constituie o bază pentru viitoarele activități.

Cred că și acesta poate fi un obiectiv important pentru Forumul Român de Diabet, crearea și menținerea părții de comunicare între contribuitoari, care sunt numeroși.

Prof. Univ. Dr. Doina Dimulescu, Președinte, Societatea Română de Hipertensiune

Interdisciplinaritatea și managementul integrat sunt la ordinea zilei astăzi, atât când judecăm în plan conceptual, referindu-ne la cunoștințele pe care le avem astăzi, dintre interacțiunea dintre factorii de risc, între care diabetul este unul sever, cât și în ce privește tratamentul cotidian al pacienților pe care îi îngrijim, care au în prezent nenumărate comorbidități și care nu mai pot fi pacienții unei singure specialități, care

necesită realmente îngrijire în echipă.

Noi, ca societate, am avut o colaborare foarte bună cu comunitatea diabetologilor. Atât noi, cât și Societatea Română de Cardiologie am avut și avem numeroase manifestări în comun cu colegii noștri de la diabet, în încercarea de a înțelege exact mecanismele prin care diabetul contribuie la apariția precoce a bolii cardio-vasculare și în mod particular în România, pentru a înțelege de ce continuă să persiste nivele atât de mari de mortalitate cardio-vasculară.

Statisticile citate de ultimul ghid de diabet de îngrijire a pacienților cu boală cardio-vasculară și diabet a Societății Europene de Cardiologie, apărută anul trecut, arată că peste 80% din pacienții cu diabet au tensiune arterială. Suntem frecvent puși în situația de a vedea oameni tineri care refuză să ia tratamentul pentru că socotesc că sunt prea tineri pentru așa ceva.

Dumneavoastră ne-ați oferit un model de diagnostic și prevenție prin Planul de Prevenție și depistare precoce a diabetului. Sperăm să avem în viitorul apropiat operațional și un program de screening, management și de prevenție, a bolii cardio-vasculare, dar faptul că dumneavoastră ați demarat deja, inclusiv în plan legal, demersuri care includ măsuri de educare a populației, începând cu copiii și adolescenții, poate să ne dea o speranță că în următorul deceniu, dau rezultate politicile de prevenție și că vom asista cel puțin la aplanarea, la plafonarea curbei de creștere a prevalenței și mortalității în bolile cardio-vasculare.

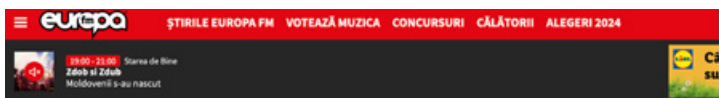
Rodica Molnar, Președinte, ASCOTID – Asociația Copiilor și Tinerilor Diabetici – Mureș

Așteptăm cu mare nerăbdare normele pentru Programul Național de prevenție a diabetului, unde noi asociațiile trebuie să venim în sprijinul pacienților și împreună cu companiile farmaceutice, cu primăriile, cu instituțiile publice, cu școlile, cu universitățile, să facem acele proiecte și campanii de educare și informare a pacienților, pentru că în zona aceasta încă este foarte mult de lucru, iar noi suntem deschiși la această colaborare.

Nu uitați că noi ne-am înființat pentru a apăra drepturile pacienților și am militat pentru tot ce este mai bun pentru ei.

Parteneriatul media cu Europa FM a contribuit semnificativ la creșterea vizibilității subiectului și a impactului său pe agenda publică, dar și la creșterea notorității Forumului.

EUROPA FM / PROGRAME / ROMÂNIA ÎN DIRECT / Care este diferența dintre diabetul zaharat de tip I și diabetul zaharat de tip II? Ce tip de diabet poate fi prevenit? Profesor doctor Bogdan Timar, decanul Facultății de Medicină din cadrul UMFT, explică | VIDEO

Care este diferența dintre diabetul zaharat de tip I și diabetul zaharat de tip II? Ce tip de diabet poate fi prevenit? Profesor doctor Bogdan Timar, decanul Facultății de Medicină din cadrul UMFT, explică | VIDEO

TI 10/04/2024 Carmen Zafir SHARE

EUROPA FM / ȘTIRI / LIFE / Știrile medicului Bogdan Timar pentru a preveni diabetul la adulți, dar și la copii | VIDEO

Sfaturile medicului Bogdan Timar pentru a preveni diabetul la adulți, dar și la copii | VIDEO

TI 10/04/2024 Lavinia Dragomir SHARE

Profesor doctor Bogdan Timar - decanul Facultății de Medicină din cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara și medic la Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Bricson” - specializat în domeniul diabetului, bolilor metabolice și medicinii interne, dar și inițiatorul și coordonatorul programului „Diabetes Science School” a fost invitatul lui Cătălin Striblea în emisiunea „România în Direct” la Europa FM unde a prezentat câteva recomandări pentru a preveni diabetul, atât în cazul adulților, cât și la copii.

**REZULTATE
IMPACT
peste
170.000
cititori**

VII. VIZIUNEA 2.0 A FORUMULUI ROMÂN DE DIABET

VIZIUNEA 2.0 a Forumului Român de Diabet Direcții strategice DIABET 2030 pentru România

Prevenție și educare

- Informare și educare despre factorii de risc și diabet zaharat
- Promovare privind politicile de prevenție referitoare la diabetul zaharat care pot fi accesate de către persoanele la risc de diabet zaharat
- Implementarea legii prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat
 - Planul național de prevenție
 - Registrul național de diabet și prediabet

Îngrijire integrată

- Gestionarea eficientă a afecțiunilor medicale pentru menținerea stării de sănătate a persoanelor cu diabet zaharat
 - Aderența la tratament
 - Accesibilitatea la resurse de sprijin
 - Integrarea tehnologiei și inovației
- Abordarea multidisciplinară a persoanei cu diabet zaharat
 - Intervenție precoce și monitorizare
 - Afecțiunile asociate și comorbiditățile

Viziunea Forumului Român de Diabet în ceea ce privește direcția de lucru legată de prevenție și educare urmărește următoarele puncte cheie:

1. Informare și educare despre factorii de risc și diabet zaharat: Forumul își propune să dezvolte și să implementeze programe cuprinzătoare de informare și educare, destinate atât publicului larg, cât și grupurilor cu risc crescut. Aceste programe vor oferi informații detaliate despre factorii de risc pentru diabetul zaharat, inclusiv despre stilul de viață, alimentație și exercițiu fizic.

2. Promovarea politicilor de prevenție referitoare la diabetul zaharat: Forumul va milita pentru promovarea și implementarea politicilor de prevenție la nivel național și local, care să ofere acces la informații și resurse pentru persoanele la risc de diabet zaharat. Aceste politici vor viza crearea unui mediu favorabil pentru adoptarea unui stil de viață sănătos și pentru facilitarea accesului la serviciile de sănătate preventive, inclusiv la programe de screening și la consiliere nutrițională.

3. Implementarea legii prevenției și depistării precoce a diabetului zaharat: Forumul va colabora cu autoritățile și organizațiile relevante pentru a susține implementarea și respectarea legii privind prevenția și depistarea precoce a diabetului zaharat.

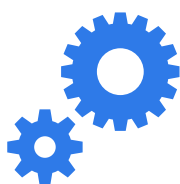
A doua direcție de lucru prioritară a Forumului se referă la gestionarea eficientă a afecțiunilor medicale pentru menținerea stării de sănătate a persoanelor cu diabet zaharat și pentru crearea unui mediu care să faciliteze o îngrijire completă și personalizată, axată pe nevoile individuale ale pacienților. Aceasta implică mai multe aspecte cheie:

4. Aderența la tratament

Forumul promovează o abordare integrată pentru îmbunătățirea aderenței la tratament în rândul persoanelor cu diabet zaharat. Aceasta include:

- educația pacienților despre importanța respectării regimului de tratament, facilitarea accesului la medicamente și dispozitive necesare și sprijinirea pacienților în gestionarea efectelor secundare ale tratamentului.
- facilitarea accesului la resurse de sprijin pentru persoanele cu diabet zaharat și familiile lor. Aceste resurse pot include grupuri de suport, consiliere psihologică, programe de educație diabetică și servicii de consiliere nutrițională. Scopul este de a oferi un suport holistic și individualizat pentru îmbunătățirea gestionării diabetului și a calității vieții pacienților.
- integrarea tehnologiei și inovației în gestionarea diabetului zaharat pentru a spori eficiența și eficacitatea îngrijirii. Acest lucru poate include utilizarea dispozitivelor medicale inteligente pentru monitorizarea continuă a nivelului de glucoză în sânge, aplicații mobile pentru gestionarea datelor și comunicarea cu profesioniștii din domeniul sănătății și dezvoltarea de tehnologii noi pentru tratamentul și gestionarea diabetului.

5. Abordarea multidisciplinară

Forumul susține o abordare multidisciplinară în gestionarea diabetului zaharat, care implică colaborarea între diferitele specialități medicale, precum și între profesioniștii din domeniul sănătății și alte domenii relevante, cum ar fi nutriția, educația fizică și psihologia. Acest lucru permite o îngrijire integrată și coordonată, adaptată nevoilor individuale ale fiecărui pacient.

- intervenția precoce și monitorizarea continuă a pacienților cu diabet zaharat pentru prevenirea și gestionarea complicațiilor asociate.
- afecțiunile asociate și comorbiditățile.

Aceasta include diagnosticarea și tratamentul adecvat al afecțiunilor cardiovasculare, renale, oftalmologice și alte probleme de sănătate asociate diabetului, pentru a asigura o îngrijire comprehensivă și eficientă a pacienților.

5

FORUMUL ROMÂN DE DIABET

ANI DE IMPLICARE ȘI ANGAJAMENT

Societăți medicale și organisme profesionale

Colegiul Medicilor din România

Asociații de pacienți

Autorități

Grupul de lucru Diabet din ARPIM

sanofi

SERVIER
moved by you

Forumul Român de Diabet este o platformă de colaborare care reunește asociații de pacienți, autorități din mai multe domenii, societăți medicale și reprezentanți ai producătorilor de medicamente. Proiectul se desfășoară într-un cadru de parteneriate între Societatea Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, Federația Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, asociații de pacienți și Grupul de Lucru Diabet al ARPIM. Mai multe detalii pe www.forumdiabet.ro și www.nutejoci.ro.

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar al grupului Diabet din ARPIM.